

HATÁROZATOK

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 778/2013/EU HATÁROZATA

(2013. augusztus 12.)

a Grúziának nyújtandó további makroszintű pénzügyi támogatásról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 212. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében, az egyeztetőbizottság által 2013. május 28-án jóváhagyott közös szövegtervezet figyelembevételével ⁽¹⁾,

mivel:

- (1) A Grúzia és az Európai Unió közötti kapcsolatok az európai szomszédságpolitika keretében fejlődnek. A Közösség és Grúzia 2006-ban megállapodott egy európai szomszédságpolitikai cselekvési tervről, amely az EU–Grúzia kapcsolatok tekintetében középtávú prioritásokat határoz meg. 2010-ben az Unió és Grúzia tárgyalásokat indított egy társulási megállapodásról, amely a meglévő EU–Grúzia partnerségi és együttműködési megállapodás ⁽²⁾ helyébe hivatott lépni. Az EU–Grúzia kapcsolatok keretét az újonnan indított keleti partnerség is erősíti.
- (2) Az Európai Tanács a 2008. szeptember 1-jén Brüsszelben tartott rendkívüli ülésén megerősítette az Unió szándékát a Grúziával való kapcsolatainak erősítése iránt a 2008. augusztusi, Grúzia és az Orosz Föderáció közötti fegyveres konfliktust követően.
- (3) A nemzetközi pénzügyi válság 2008 harmadik negyedéve óta sújtja a grúz gazdaságot, és ennek következtében csökken a kibocsátás, apadnak a költségvetési bevételek és növekszik a külső finanszírozási igény.
- (4) A 2008. október 22-én tartott nemzetközi donorkonferencián a nemzetközi közösség vállalta Grúzia gazdasági

fellendítésének támogatását az Egyesült Nemzetek Szervezete és a Világbank által végzett közös igényfelméréssel összhangban.

- (5) Az Unió bejelentette, hogy Grúzia számára 500 millió EUR összegig terjedő pénzügyi támogatást nyújt.
- (6) A Nemzetközi Valutalap (IMF) pénzügyi támogatást nyújt Grúzia gazdasági kiigazításához és fellendítéséhez. A grúz hatóságok 2008 szeptemberében megegyeztek a Nemzetközi Valutaalappal egy 750 millió USD összegű készletli megállapodásról, amelynek célja a grúz gazdaság támogatása a pénzügyi válság következtében szükségessé vált kiigazításban.
- (7) Grúzia gazdasági helyzetének további romlását és az IMF-programot alátámasztó gazdasági feltételezések szükséges felülvizsgálatát követően, valamint Grúzia nagyobb külső finanszírozási igénye miatt Grúzia és az IMF megállapodott a készletli megállapodás keretében nyújtott hitel 424 millió USD-ral való növeléséről, amelyet az IMF igazgatótanácsa 2009 augusztusában jóváhagyott.
- (8) Az Európai Szomszédsági és Partnerségi Támogatási Eszköz keretében az Unió a 2010–2012 időszakra átlagosan évi 24 millió EUR összegű költségvetési támogatást bocsát Grúzia rendelkezésére.
- (9) Grúzia a gazdasági helyzetének és kilátásainak romlása miatt makroszintű uniós pénzügyi támogatást kért.
- (10) Mivel Grúzia fizetési mérlegében továbbra is fennmaradó finanszírozási rés mutatkozik, a makroszintű pénzügyi támogatás a jelenlegi rendkívüli körülmények között a Grúzia kérésére adott megfelelő válasznak tekinthető, amely az érvényben lévő IMF-programmal közösen a gazdaságot hivatott stabilizálni.
- (11) A Grúziának nyújtandó uniós makroszintű pénzügyi támogatásnak (a továbbiakban: az uniós makroszintű pénzügyi támogatás) nem csupán kiegészítenie kell az IMF és a Világbank programjait és forrásait, hanem biztosítania kell az uniós szerepvállalás hozzáadott értékét is.
- (12) A Bizottságnak biztosítania kell, hogy az uniós makroszintű pénzügyi támogatás jogi szempontból és tartalmilag összhangban álljon a külső fellépés és az egyéb vonatkozó uniós politikák különféle területein hozott intézkedésekkel.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament 2011. május 10-i álláspontja (HL C 377. E, 2012.12.7., 211. o.) és a Tanács 2012. május 10-i álláspontja első olvasatban (HL C 291. E, 2012.9.27., 1. o.). Az Európai Parlament 2012. december 11-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé). Az Európai Parlament 2013. július 4-i jogalkotási állásfoglalása (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2013. július 9-i határozata.

⁽²⁾ Az egyrészről az Európai Közösségek és tagállamai, másrészről Grúzia közötti partnerségi és együttműködési megállapodás (HL L 205., 1999.8.4., 3. o.)

- (13) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatáshoz kapcsolódó konkrét céloknak erősíteniük kell a hatékonyságot, az átláthatóságot és az elszámoltathatóságot. A Bizottságnak rendszeresen ellenőriznie kell ezen célkitűzések teljesítését.
- (14) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás nyújtására vonatkozó feltételeknek tükrözniük kell a Grúziával szembeni uniós politika kulcsfontosságú elveit és céljait.
- (15) Az Unió ezen uniós makroszintű pénzügyi támogatáshoz kapcsolódó pénzügyi érdekeinek hatékony védelme céljából Grúziának megfelelő intézkedéseket kell hoznia az e támogatással kapcsolatos csalás, korrupció és bármely egyéb szabálytalanság megelőzése és az ellenük való küzdelem vonatkozásában. A Bizottságnak rendelkeznie kell továbbá a megfelelő ellenőrzésekről, és a Számvevőszéknek biztosítania kell a megfelelő auditokat.
- (16) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás rendelkezésre bocsátása a költségvetési hatóság hatáskörének sérelme nélkül történik.
- (17) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatást a Bizottságnak kell kezelnie. Annak biztosítására, hogy az Európai Parlament és a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság nyomon követhesse e határozat végrehajtását, a Bizottságnak rendszeresen tájékoztatnia kell őket az uniós makroszintű pénzügyi támogatással kapcsolatos fejleményekről, és rendelkezésükre kell bocsátania a vonatkozó dokumentumokat.
- (18) Ezen határozat végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni. Ezeket a Bizottság végrehajtási hatáskörének gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról szóló, 2011. február 16-i 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek⁽¹⁾ megfelelően kell gyakorolni.
- (19) Ebben az összefüggésben emlékeztetni kell arra, hogy az említett rendelet értelmében általában véve tanácsadó bizottsági eljárást kell alkalmazni az említett rendeletben meghatározottaktól eltérő esetekben. Figyelembe véve a 90 millió EUR összehatár feletti műveletek potenciálisan jelentős hatásait, az ilyen műveletekre helyénvaló a vizsgálóbizottsági eljárást alkalmazni. Figyelemmel a Grúziának nyújtandó uniós makroszintű pénzügyi támogatás összegére, a tanácsadó bizottsági eljárást kell alkalmazni az egyetértési megállapodás elfogadására, valamint a támogatás csökkentésére, felfüggesztésére és megszüntetésére,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

(1) Az Unió 46 millió EUR összegig terjedő makroszintű pénzügyi támogatást nyújt Grúziának Grúzia gazdasági stabilitásának támogatása és az IMF érvényben lévő programjában meghatározott, a fizetési mérleghez kapcsolódó finanszírozási szükségletének fedezése céljából. Ebből a maximális összegből

legfeljebb 23 millió EUR vissza nem térítendő támogatás formájában, és legfeljebb 23 millió EUR hitel formájában nyújtandó. Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás rendelkezésre bocsátása a 2013. évi uniós költségvetésnek a költségvetési hatóság általi jóváhagyásától függ.

(2) A támogatás hitelemének finanszírozása céljából a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az Unió nevében hitelt vegyen fel a szükséges források megszerzéséhez. A hitel maximális futamideje 15 év.

(3) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás rendelkezésre bocsátását a Bizottság az IMF és Grúzia között létrejött megállapodásokkal és megegyezésekkel, valamint az Európai Unió és Grúzia közötti partnerségi és együttműködési megállapodásban meghatározott gazdasági reform alapvető elveivel és céljaival összeegyeztethető módon irányítja. A Bizottság rendszeresen tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Gazdasági és Pénzügyi Bizottságot az uniós makroszintű pénzügyi támogatás kezelésével kapcsolatos fejleményekről, és rendelkezésükre bocsátja a vonatkozó dokumentumokat.

(4) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás a 2. cikk (1) bekezdésében említett egyetértési megállapodás hatálybalépését követő első naptól számított két és fél évig áll rendelkezésre.

2. cikk

(1) A Bizottság a 6. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárás keretében egyetértési megállapodást fogad el, amely tartalmazza az uniós makroszintű pénzügyi támogatás gazdaságpolitikai és pénzügyi feltételeit, ideértve a szóban forgó feltételek teljesítésére vonatkozó időkeretet. Az egyetértési megállapodásban felsorolt gazdaságpolitikai és pénzügyi feltételeknek összhangban kell állniuk az 1. cikk (3) bekezdésében említett megállapodásokkal és megegyezésekkel. Az említett feltételek különösen az uniós makroszintű pénzügyi támogatás hatékonyságának, átláthatóságának és elszámoltathatóságának fokozására irányulnak, ideértve a grúz államháztartás irányítási rendszereit is. Az említett célkitűzések megvalósításában elért előrelépéseket a Bizottság rendszeresen nyomon követi. Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás részletes pénzügyi feltételeit a Bizottság és a grúz hatóságok között kötendő vissza nem térítendő támogatásról szóló megállapodásban és hitelmegállapodásban kell meghatározni.

(2) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás végrehajtása során a Bizottság felügyeli a támogatás tekintetében alkalmazandó grúz pénzügyi megállapodások, igazgatási eljárások, külső és belső ellenőrzési mechanizmusok megbízhatóságát, valamint a jóváhagyott időkeret Grúzia általi betartását.

(3) A Bizottság rendszeres időközönként meggyőződik arról, hogy Grúzia gazdaságpolitikája összhangban van-e az uniós makroszintű pénzügyi támogatás célkitűzéseivel, és hogy kellőképpen teljesülnek-e a megállapodás szerinti gazdaságpolitikai feltételek. E célból a Bizottság szorosan együttműködik a Nemzetközi Valutaalappal és a Világbankkal, továbbá szükség esetén a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal.

3. cikk

(1) A (2) bekezdésben meghatározott feltételekre figyelemmel az uniós makroszintű pénzügyi támogatást a Bizottság vissza

⁽¹⁾ HL L 55., 2011.2.28., 13. o.

nem térítendő támogatást és hitelt is tartalmazó két részletben bocsátja rendelkezésre. Az egyes részletek nagyságát az egyetértési megállapodásban határozzák meg.

(2) A Bizottság az egyetértési megállapodásban szereplő gazdaságpolitikai és pénzügyi feltételek megfelelő teljesítésétől függően dönt a részletek rendelkezésre bocsátásáról. A második részlet kifizetésére legkorábban három hónappal az első részlet rendelkezésre bocsátása után kerülhet sor.

(3) Az uniós pénzeszközöket a Grúz Nemzeti Bank számára kell kifizetni. Az egyetértési megállapodásban meghatározandó előírásoktól függően, ideértve a fennmaradó költségvetési finanszírozási igény megerősítését is, az uniós pénzeszközöket a Grúz Államkincstár mint végső kedvezményezett számára lehet átutalni.

4. cikk

(1) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás hiteleméhez kapcsolódó hitelfelvételi és -nyújtási műveleteket euróban, egyazon értéknap alkalmazásával kell végrehajtani, és azaz Unió ezek során nem lehet érintett a futamidők átalakításában, árfolyam- vagy kamatkockázatokban vagy más kereskedelmi kockázatban..

(2) A Bizottság Grúzia kérelmére megteszi a szükséges lépéseket annak biztosítására, hogy a hitelfeltételek tartalmazzanak előtörlesztési rendelkezést, és hogy a Bizottság hitelfelvételi műveleteinek feltételei között is szerepeljen ennek megfelelő rendelkezés.

(3) Amennyiben a körülmények lehetővé teszik a hitel kamatlábának csökkentését, és Grúzia kérelmezi, a Bizottság részben vagy egészben refinanszírozhatja eredeti kölcsöneit, vagy átalakíthatja a megfelelő pénzügyi feltételeket. A refinanszírozási vagy átalakítási műveleteket az (1) bekezdésben megállapított feltételekkel összhangban kell elvégezni, és azok nem eredményezhetik az adott hitel átlagos futamidejének kiterjesztését vagy a refinanszírozás vagy az átalakítás napján fennálló tőkeösszeg növekedését.

(4) Az e határozat szerinti hitelfelvételi és -nyújtási műveletekhez kapcsolódó, az Unió részéről felmerülő összes költséget Grúzia viseli.

(5) A Bizottság folyamatosan tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Gazdasági és Pénzügyi Bizottságot a (2) és (3) bekezdésben említett műveletek alakulásáról.

5. cikk

Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás végrehajtása az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló, 2012. október 25-i 966/2012/EU, Euratom európai

parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és végrehajtási szabályaival ⁽²⁾ összhangban történik. A grúz hatóságokkal kötendő egyetértési megállapodás, hitelmegállapodás és a vissza nem térítendő támogatásról szóló megállapodás mindenekelőtt rendelkezik az uniós makroszintű pénzügyi támogatást érintő csalás, korrupció és egyéb szabálytalanságok megelőzését és az ellenük való küzdelmet illetően meghozandó egyedi intézkedésekről. A pénzügyi összegek kezelése és kifizetése átláthatóságának növelése érdekében az egyetértési megállapodás, a hitelmegállapodás és a vissza nem térítendő támogatásról szóló megállapodás rendelkezik továbbá a Bizottság – és azon belül többek között az Európai Csalás Elleni Hivatal – általi ellenőrzésről is, ideértve a helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat is. Ezen kívül rendelkeznek a Számvevőszék által végzett ellenőrzésekről is, beleértve adott esetben a helyszíni ellenőrzéseket is.

6. cikk

(1) A Bizottságot egy bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 4. cikkét kell alkalmazni.

7. cikk

(1) A Bizottság minden év június 30-ig benyújtja az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az e határozat előző évi végrehajtásáról, illetve annak értékeléséről szóló jelentést. A jelentés megvilágítja az egyetértési megállapodásban meghatározott gazdaságpolitikai és pénzügyi feltételek, Grúzia aktuális gazdasági és költségvetési eredményei, valamint a Bizottságnak az uniós makroszintű pénzügyi támogatás részösszegeinek rendelkezésre bocsátására vonatkozó határozatai közötti összefüggést.

(2) Az 1. cikk (4) bekezdésében említett rendelkezésre állási időszak lejártá után legkésőbb két évvel a Bizottság utólagos értékelő jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

8. cikk

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lép hatályba.

Kelt Brüsszelben, 2013. augusztus 12-én.

az Európai Parlament részéről

az elnök

M. SCHULZ

a Tanács részéről

az elnök

L. LINKEVIČIUS

⁽¹⁾ HL L 298., 2012.10.26., 1. o.

⁽²⁾ A 966/2012/EU, Euratom rendelet alkalmazási szabályairól szóló, 2012. október 29-i 1268/2012/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet (HL L 362., 2012.12.31., 1. o.).

Az Európai Parlament és a Tanács által a Grúziának nyújtandó további makroszintű pénzügyi támogatásról szóló határozattal egy időben elfogadott közös nyilatkozat

Az Európai Parlament és a Tanács:

- egyetért azzal, hogy a Grúziának nyújtandó további makroszintű pénzügyi támogatásról szóló határozat elfogadását a harmadik országoknak nyújtott makroszintű pénzügyi támogatásról szóló határozatok hatékony és eredményes végrehajtását biztosító keret iránti igény szélesebb összefüggésében kell vizsgálni;
- egyetért azzal, hogy a makroszintű pénzügyi támogatási műveletekről szóló határozatok elfogadásának az alábbi – az uniós makroszintű pénzügyi támogatás arra jogosult harmadik országok és területek számára történő nyújtására vonatkozó – megfontolásokon és alapelveken kell nyugodniuk, a jogalkotási kezdeményezési jog és az említett megfontolásokat és alapelveket formálisan megfogalmazó jövőbeni eszköz jogi formájának sérelme nélkül;
- kötelezettséget vállal arra, hogy az uniós makroszintű pénzügyi támogatás nyújtásáról szóló jövőbeni egyedi határozatok meghozatalakor teljes mértékben tiszteletben tartja az említett megfontolásokat és alapelveket.

„A” RÉSZ – MEGFONTOLÁSOK

- 1 Az Európai Unió fontos részt vállal a harmadik országok számára biztosított gazdasági, pénzügyi és technikai segítségnyújtásban. Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás (a továbbiakban: makroszintű pénzügyi támogatás) a gazdasági stabilizáció hatékony eszközének és az ilyen támogatásban részesülő országok és területek (a továbbiakban: kedvezményezettek) strukturális reformjai mozgatórugójának bizonyult. A tagjelölt, lehetséges tagjelölt és szomszédos országokra vonatkozó általános politikájával összhangban az Uniónak készen kell állnia arra, hogy makroszintű pénzügyi támogatást nyújtson az említett országoknak azzal a céllal, hogy kölcsönös stabilitási, biztonsági és jóléti térség alakuljon ki.
- 2 A makroszintű pénzügyi támogatásoknak az Európai Parlament és a Tanács eseti, országspecifikus határozatainak kell alapulniuk. Ezen alapelvek célja az ilyen határozatokhoz vezető döntéshozatali eljárások, illetve a későbbi végrehajtás hatékonyságának és eredményességének fokozása, a makroszintű pénzügyi támogatás politikai előfeltételeinek kedvezményezett általi teljesítésének megerősítése, valamint a támogatás átláthatóságának és demokratikus ellenőrzésének javítása.
- 3 Az Európai Parlament a harmadik országoknak nyújtott makroszintű pénzügyi támogatás végrehajtásáról szóló, 2003. június 3-i állásfoglalásában a makroszintű pénzügyi támogatásra vonatkozó keretrendelet megalkotására szólított fel a döntéshozatali eljárás meggyorsítása és e pénzügyi eszköz hivatalos és átlátható alapjának létrehozása céljából.
- 4 A Tanács 2002. október 8-i következtetéseiben kritériumokat határozott meg (az úgynevezett genvali kritériumok), amelyek iránymutatással szolgálnak a makroszintű pénzügyi támogatási műveletekhez. Helyénvaló lenne ezeket a kritériumokat – többek közt a támogatás megfelelő formáját (hitel, vissza nem térítendő támogatás, vagy a kettő kombinációja) meghatározó kritériumokat – korszerűsíteni és egyértelművé tenni.
- 5 Ezeknek az alapelveknek képpé kell tenniük az Uniót makroszintű pénzügyi támogatás gyors rendelkezésre bocsátására, különösen ha a körülmények azonnali cselekvést igényelnek, valamint fokozniuk kell a makroszintű pénzügyi támogatás végrehajtására vonatkozó kritériumok egyértelműségét és átláthatóságát.
- 6 A Bizottságnak biztosítania kell, hogy a makroszintű pénzügyi támogatás összhangban álljon a külső fellépés és az egyéb vonatkozó uniós szakpolitikák különféle területeinek alapvető elveivel, célkitűzéseivel és intézkedéseivel.
- 7 A makroszintű pénzügyi támogatásnak elő kell segítenie az Unió külpolitikáját. A makroszintű pénzügyi támogatási műveletek során a Bizottság szolgálatainak és az Európai Külügyi Szolgálatnak mindvégig szoros együttműködésben kell dolgozniuk annak érdekében, hogy koordinálják az Unió külpolitikáját, és biztosítsák annak következetességét.
- 8 A makroszintű pénzügyi támogatásnak hozzá kell járulnia a kedvezményezettek által az Unió közös értékeivel, többek között a demokráciával, a jogállamisággal, a felelősségteljes kormányzással, az emberi jogok tiszteletben tartásával, a fenntartható fejlődéssel és a szegénység visszaszorításával, valamint a nyitott, szabályokon alapuló és tisztességes kereskedelemmel összefüggésben tett kötelezettségvállalásokhoz.

- 9 A makroszintű pénzügyi támogatás nyújtásának előfeltétele, hogy a kedvezményezett ország tartsa tiszteletben a hatékonyan működő demokratikus mechanizmusokat, többek között a többpárti parlamentáris rendszert és a jogállamiságot, valamint garantálja az emberi jogok tiszteletben tartását. A Bizottságnak rendszeresen ellenőriznie kell ezen előfeltételek teljesülését.
- 10 Az egyedi makroszintű pénzügyi támogatásról szóló határozatok konkrét célkitűzéseinek tartalmazniuk kell a hatékonyság, átláthatóság és elszámoltathatóság erősítését a kedvezményezettek államháztartásának irányítása terén. A Bizottságnak rendszeresen ellenőriznie kell e célkitűzések teljesítését.
- 11 A makroszintű pénzügyi támogatás célja, hogy segítséget nyújtson a devizahiányban szenvedő és emiatt külső finanszírozási nehézségekkel küzdő harmadik országok és területek számára a fenntartható külső egyenleg helyreállításához. A makroszintű pénzügyi támogatás nem jelenthet rendszeres pénzügyi támogatást és elsősorban nem is a kedvezményezettek gazdasági és társadalmi fejlődésének támogatására szolgál.
- 12 A makroszintű pénzügyi támogatásnak a Nemzetközi Valutaalap (IMF) és más multilaterális pénzügyi intézmények által nyújtott forrásokhoz képest kiegészítő jellegűeknek kell lenniük, és biztosítani kell a terhek méltányos megosztását az Unió és a többi támogató között. A makroszintű pénzügyi támogatásnak biztosítania kell az uniós szerepvállalás hozzáadott értékét.
- 13 Az Unió makroszintű pénzügyi támogatáshoz kapcsolódó pénzügyi érdekeinek hatékony védelme céljából a kedvezményezetteknek megfelelő intézkedéseket kell hozniuk az e támogatáshoz kapcsolódó csalás, korrupció és egyéb szabálytalanságok megelőzése és az ellenük való küzdelem érdekében, valamint rendelkezni kell a Bizottság által végzett ellenőrzésekről és a Számvevőszék által végzett vizsgálatokról.
- 14 Az egyetértési megállapodások elfogadására szolgáló eljárás megválasztásáról a 182/2011/EU rendeletben rögzített kritériumoknak megfelelően kell döntenie. Ezzel összefüggésben, főszabályként a tanácsadó bizottsági eljárás alkalmazandó, azonban a „B” részben rögzített összefüggést meghaladó műveletek potenciálisan jelentős hatása miatt indokolt, hogy az ilyen esetekben a vizsgálóbizottsági eljárást alkalmazzák.

„B” RÉSZ – ALAPELVEK

1. A támogatás célja

- a) A makroszintű pénzügyi támogatás olyan kivételes pénzügyi eszköz, amely az arra jogosult harmadik országoknak és területeknek nyújt, feltétel nélküli és célhoz nem kötött fizetésimérleg-támogatást. Célja, hogy segítséget nyújtson külső finanszírozási nehézségekkel küzdő, ilyen támogatásra jogosult országok és területek számára a fenntartható külső egyenleg helyreállításához. A támogatás alátámasztja a fizetési mérleg javítását célzó, erőteljes kiigazítási intézkedéseket és strukturális reformokat tartalmazó szakpolitikai programok végrehajtását, elsősorban a programozási időszak alatt, továbbá megerősíti az Unióval kötött megállapodások és az Unióval közösen kialakított programok végrehajtását.
- b) Makroszintű pénzügyi támogatás azzal a feltétellel nyújtható, hogy a kedvezményezett ország vagy terület az általa végrehajtott erőteljes gazdasági stabilizációs és reformprogramok ellenére az IMF és más multilaterális intézmények által biztosított forrásokon felüli, jelentős fennálló külső finanszírozási résszel rendelkezik, amit a Bizottság a multilaterális pénzügyi intézményekkel közösen azonosított.
- c) A makroszintű pénzügyi támogatás rövid távú, és nyújtása megszűnik, amint a külső finanszírozási helyzet újra fenntarthatóvá válik.

2. Támogatható országok és területek

A makroszintű pénzügyi támogatás kedvezményezettjeivé az alábbi harmadik országok és területek válhatnak:

- tagjelölt és potenciális tagjelölt országok,
- az európai szomszédságpolitika által érintett országok és területek,
- kivételes és kellően indokolt esetben a regionális stabilitás terén meghatározó szerepet játszó, az Unió számára stratégiai jelentőségű, az Unióval szoros politikai, gazdasági és földrajzi kapcsolatban álló más harmadik országok.

3. A támogatás formája

- a) Makroszintű pénzügyi támogatás általában hitel formájában nyújtandó. Kivételes esetekben azonban makroszintű pénzügyi támogatás nyújtható vissza nem térítendő támogatás vagy hitel és vissza nem térítendő támogatás kombinációja formájában is. A vissza nem térítendő támogatási elem részarányának meghatározásakor a Bizottságnak a javaslat előkészítése során figyelembe kell vennie a kedvezményezett gazdasági fejlettségi szintjét az egy főre eső jövedelem és a szegénység mértéke alapján, valamint visszafizetési képességét az adósságállomány fenntarthatóságának elemzése alapján, ugyanakkor biztosítani kell az Unió és a többi támogató közötti méltányos tehermegosztás elvének betartását. Ennek érdekében a Bizottságnak azt is figyelembe kell vennie, hogy a nemzetközi pénzügyi intézmények és a többi támogató milyen mértékben alkalmaznak kedvezményes feltételeket a szóban forgó országra.
- b) Ha a makroszintű pénzügyi támogatás nyújtása hitel formájában történik, a Bizottságnak felhatalmazást kell kapnia arra, hogy az Unió nevében kölcsönt vegyen fel a tőkepiacokon vagy pénzügyi intézményektől a szükséges források megszerzéséhez, és azokat továbbkölcsönözze a kedvezményezettnek.
- c) A hitelfelvételi és hitelnyújtási műveleteket euróban kell végrehajtani egyazon értéknap alkalmazásával, és az Unió nem vehet érintett lejáratú határidők módosításában, illetve árfolyam- vagy kamatkockázatokban.
- d) A hitelfelvételi és -nyújtási műveletekhez kapcsolódó, az Unió részéről felmerülő valamennyi költséget a kedvezményezett kell, hogy viselje.
- e) A kedvezményezett kérésére, és amennyiben a körülmények lehetővé teszik a hitel kamatlábának csökkentését, a Bizottság részben vagy egészben refinanszírozhatja eredeti kölcsöneit, vagy átalakíthatja a kapcsolódó pénzügyi feltételeket. A refinanszírozási és átalakítási műveleteket a 3. pont d) alpontjában megállapított feltételekkel összhangban kell elvégezni, és azok nem eredményezhetik az adott hitel átlagos futamidejének kiterjesztését vagy a refinanszírozás vagy átalakítás napján fennálló tőkeösszeg növekedését.

4. Pénzügyi rendelkezések

- a) A vissza nem térítendő támogatás formájában nyújtott makroszintű pénzügyi támogatás összegeinek összhangban kell lenniük a többéves pénzügyi keretben megállapított költségvetési előirányzatokkal.
- b) A hitel formájában nyújtott makroszintű pénzügyi támogatási összegeket a külső fellépésekre vonatkozó garanciaalap létrehozásáról szóló rendeletnek megfelelően kell rendelkezésre bocsátani. A rendelkezésre bocsátott összegeknek összhangban kell állniuk a többéves pénzügyi keretben e célra elkülönített költségvetési előirányzatokkal.
- c) Az éves előirányzatokat a többéves pénzügyi kereten belül a költségvetési hatóság engedélyezi.

5. A támogatás összege

- a) A támogatás összegét az arra jogosult ország vagy terület fennálló külső finanszírozási igénye alapján kell meghatározni, figyelembe véve az ország vagy terület saját forrásokból történő finanszírozási képességét, és különösen a rendelkezésére álló nemzetközi tartalékokat. Ezt a finanszírozási igényt a Bizottság a nemzetközi pénzügyi intézményekkel együttműködve állapítja meg, átfogó és átláthatóan dokumentált számszerű értékelés alapján. A Bizottság mindenképp az IMF által az adott országra vagy területre vonatkozóan készített legújabb fizetésimérleg-előrejelzésekre alapoz és figyelembe veszi a multilaterális támogatóktól várható pénzügyi hozzájárulást, valamint az Unió egyéb külső finanszírozási eszközeinek a szóban forgó támogatásra jogosult országban vagy területen már előzetesen megtörtént alkalmazását.
- b) A Bizottság dokumentációja információkat tartalmaz arról, hogy a makroszintű pénzügyi támogatás híján várhatóan hogyan alakulna a devizatartalék mennyisége a megfelelőnek tartott szinthez képest, a releváns mutatók, például a tartalékok és a rövid távú külső adósság, illetve a tartalékok és a kedvezményezett ország importja közötti arány tükrében.
- c) A nyújtandó makroszintű pénzügyi támogatás összegének meghatározása során figyelembe kell venni az Unió és a más támogatók közti méltányos tehermegosztás biztosításának szükségességét és a teljes uniós szerepvállalás hozzáadott értékét is.

- d) Abban az esetben, ha a kedvezményezett finanszírozási igénye a makroszintű pénzügyi támogatás folyósításának időszakában jelentősen csökken a kezdeti előrejelzésekhez képest, a Bizottság csökkenti, felfüggeszti vagy megszünteti a támogatást, és erről 90 millió EUR összeget meg nem haladó támogatási összeg esetén tanácsadó bizottsági eljárás keretében, 90 millió EUR összeget meghaladó támogatási összeg esetén pedig vizsgálóbizottsági eljárás keretében dönt.

6. Feltételrendszer

- a) A makroszintű pénzügyi támogatás nyújtásának előfeltétele, hogy az arra jogosult ország vagy terület tartsa tiszteletben a hatékonyan működő demokratikus mechanizmusokat, többek között a többpárti parlamentáris rendszert és a jogállamiságot, valamint garantálja az emberi jogok tiszteletben tartását. A Bizottság ezen előfeltétel teljesüléséről nyilvánosan elérhető értékelést⁽¹⁾ készít, valamint nyomon követi az előfeltétel teljesülését a makroszintű pénzügyi támogatás teljes életciklusa folyamán. Ezt a pontot az E K Sz szervezetének és működésének megállapításáról szóló határozattal összhangban kell alkalmazni.
- b) A makroszintű pénzügyi támogatás feltétele az arra jogosult ország vagy terület és az IMF közötti, nem elővigyázatossági jellegű hitelmegállapodás megléte, amely megfelel az alábbi feltételeknek:
- a megállapodás célja összhangban áll a makroszintű pénzügyi támogatás célkitűzésével, nevezetesen a rövid távú fizetésimérleg-nehézségek enyhítésével;
 - az erőteljes kiigazítási intézkedések végrehajtása összhangban áll a makroszintű pénzügyi támogatásnak az 1. pont a) alpontjában rögzített célkitűzésével.
- c) A támogatás folyósításának feltétele az IMF által támogatott szakpolitikai program keretében elért tartósan kielégítő eredmény, valamint az e pont a) alpontjában említett előfeltétel teljesülése. Feltétele továbbá egy sor egyértelműen meghatározott, strukturális reformokra és rendezett államháztartásra összpontosító gazdaságpolitikai intézkedés konkrét időtartamon belüli végrehajtása, amelyekről a Bizottság és a kedvezményezett állapodik meg, és amelyeket egyetértési megállapodásba kell foglalni.
- d) Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme és a kedvezményezettek kormányzásának megerősítése céljából az egyetértési megállapodásnak tartalmaznia kell az államháztartás irányítási rendszereinek hatékonyságát, átláthatóságát és elszámoltathatóságát fokozó intézkedéseket.
- e) A szakpolitikai intézkedések kidolgozásakor megfelelő mértékben figyelembe kell venni a kölcsönös piacnyitást, a szabályokon alapuló méltányos kereskedelem fejlesztése és más, az Unió külpolitikájával összefüggő prioritások terén elért előrelépést is.
- f) A szakpolitikai intézkedéseknek összhangban kell lenniük az Unió és a kedvezményezett között kötött partnerségi megállapodásokkal, együttműködési vagy társulási megállapodásokkal, valamint a kedvezményezett által az IMF támogatásával megvalósított makrogazdasági kiigazítási és strukturális-reform-programokkal.

7. Eljárás

- a) A makroszintű pénzügyi támogatást igénylő ország vagy terület írásbeli kérelemmel fordul a Bizottsághoz. A Bizottságnak ellenőriznie kell, hogy teljesülnek-e az 1., 2., 4. és 6. pontokban említett feltételek, és adott esetben határozatra irányuló javaslatot terjeszthet az Európai Parlament és a Tanács elé.
- b) A hitelnyújtásról szóló határozat meghatározza a makroszintű pénzügyi támogatás összegét, maximális átlagos futamidejét és a részletek maximális számát. Amennyiben a határozat vissza nem térítendő támogatási elemet is tartalmaz, meg kell határoznia a vissza nem térítendő támogatási elem összegét és a részletek maximális számát is. A vissza nem térítendő támogatás nyújtásáról szóló határozathoz csatolni kell a vissza nem térítendő támogatás (vagy a vissza nem térítendő támogatási elem) indokolását. Mindkét esetben meg kell határozni a makroszintű pénzügyi támogatás rendelkezésre állásának időtartamát. Ez a rendelkezési állási időszak rendszerint nem haladhatja meg a három évet. Makroszintű pénzügyi támogatás nyújtásáról szóló új határozatra irányuló javaslat benyújtásakor a Bizottságnak rendelkezésre kell bocsátania a 12. pont c) alpontjában említett információt.

⁽¹⁾ Az értékelés az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó uniós stratégiai keret, illetve az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó uniós cselekvési terv című dokumentumban (A Tanács következtetése az emberi jogokról és a demokráciáról, 2012. június 25.) említett, az emberi jogok és a demokrácia világbeli helyzetéről szóló éves jelentésen alapul majd.

- c) A makroszintű pénzügyi támogatás nyújtásáról szóló határozat elfogadását követően a Bizottság – 90 millió EUR összeget nem haladó támogatási összeg esetén tanácsadó bizottsági eljárás keretében, 90 millió EUR összeget meghaladó támogatási összeg esetén pedig vizsgálóbizottsági eljárás keretében eljárva – az egyetértési megállapodásban megállapodik a kedvezményezettel a 6. pont c), d), e) és f) alpontjában említett szakpolitikai intézkedésekről.
- d) A makroszintű pénzügyi támogatás nyújtásáról szóló határozat elfogadását követően a Bizottság megállapodik a kedvezményezettel a támogatás részletes pénzügyi feltételeiről. Ezeket a részletes pénzügyi feltételeket vissza nem térítendő támogatásról szóló megállapodásban vagy a hitelmegállapodásban kell meghatározni.
- e) A Bizottság tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot az országspecifikus támogatás alakulásáról, ideértve annak folyósítását is, valamint kellő időben ezen intézmények a rendelkezésére bocsátja a vonatkozó dokumentumokat.
8. Végrehajtás és pénzügyi irányítás
- a) A Bizottság az Unió pénzügyi jogszabályaival összhangban hajtja végre a makroszintű pénzügyi támogatásokat.
- b) A makroszintű pénzügyi támogatás végrehajtása közvetlen centralizált irányítással történik.
- c) A költségvetési kötelezettségvállalásokat a Bizottság által e ponttal összhangban meghozott határozatok alapján kell megtenni. Amennyiben a makroszintű pénzügyi támogatás több pénzügyi évre terjed ki, a támogatásra vonatkozó költségvetési kötelezettségvállalások éves részletekre bonthatók.
9. A támogatás folyósítása
- a) A makroszintű pénzügyi támogatást a kedvezményezett központi bankjának kell folyósítani.
- b) A támogatás folyósítása egymást követő részletekben történik, a 6. pont a) alpontjában említett előfeltétel és a 6. pont b) és c) alpontjában említett feltételek teljesülése esetén.
- c) A Bizottság rendszeres időközönként meggyőződik arról, hogy a 6. pont b) és c) alpontjában említett feltételek továbbra is teljesülnek.
- d) A 6. pont a) alpontjában említett előfeltétel és a 6. pont b) és c) alpontjában említett feltételek nem teljesülése esetén a Bizottság átmenetileg felfüggeszti vagy megszünteti a makroszintű pénzügyi támogatás folyósítását. Ilyen esetben tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot a felfüggesztés vagy megszüntetés okairól.
10. Támogató intézkedések
- Az Unió költségvetési forrásai felhasználhatók a makroszintű pénzügyi támogatások végrehajtásához szükséges kiadások fedezésére.
11. Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme
- a) Az egyes országspecifikus határozatok nyomán létrejövő bármely megállapodásnak rendelkezéseket kell tartalmaznia, amelyek biztosítják, hogy a kedvezményezettek rendszeresen ellenőrzik az uniós költségvetésből nyújtott finanszírozás megfelelő felhasználását, megteszik a megfelelő intézkedéseket a szabálytalanságok és a csalások elkerüléséhez, és szükség esetén jogi lépéseket tesznek az egyes országspecifikus határozatok keretében tévesen kifizetett pénzeszközök visszafizettetése érdekében.
- b) Az országspecifikus határozatok nyomán létrejövő bármely megállapodásnak olyan rendelkezéseket kell tartalmaznia, amelyek biztosítják az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét, különösen a csalás, korrupció és bármilyen más szabálytalanság tekintetében, a vonatkozó uniós jogszabályoknak megfelelően.
- c) A 6. pont c) alpontjában említett egyetértési megállapodásnak kifejezetten fel kell jogosítania a Bizottságot és a Számvevőszéket arra, hogy a makroszintű pénzügyi támogatás rendelkezésre állásának időtartama alatt és azt követően ellenőrzéseket hajtsanak végre, ideértve dokumentumok ellenőrzését és helyszíni ellenőrzéseket, például működési értékeléseket. A megállapodásnak kifejezetten fel kell hatalmaznia a Bizottságot vagy képviselőit arra is, hogy helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat végezzenek.

- d) A makroszintű pénzügyi támogatás végrehajtása során a Bizottságnak – működési értékelés révén – felügyelnie kell a kedvezményezett által alkalmazandó, a támogatás szempontjából releváns pénzügyi szabályok, igazgatási eljárások, valamint külső és belső ellenőrzési mechanizmusok megbízhatóságát.
- e) Az országspecifikus határozatok nyomán létrejövő bármely megállapodásnak olyan rendelkezéseket kell tartalmaznia, amelyek biztosítják, hogy amennyiben megállapításra kerül, hogy a kedvezményezett a makroszintű pénzügyi támogatás kezelésével kapcsolatban csalást vagy korrupciós cselekményt követ el, illetve más jogellenes tevékenységet folytat, amely sérti az Unió pénzügyi érdekeit, az Uniónak jogában áll a vissza nem térítendő támogatás teljes visszafizettetése és/vagy a hitel lejárat előtti visszafizettetése.

12. Éves jelentés

- a) A Bizottság megvizsgálja a makroszintű pénzügyi támogatás végrehajtása terén elért haladást, és minden év június 30-ig éves jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.
- b) Az éves jelentés értékeli a kedvezményezettek gazdasági helyzetét és kilátásait, valamint a 6. pont c) alpontjában említett szakpolitikai intézkedések végrehajtása terén elért előrelépést.
- c) Ezenkívül naprakész információkat tartalmaz a hitel és vissza nem térítendő támogatás formájában rendelkezésre álló költségvetési forrásokról, figyelembe véve a tervezési fázisban lévő műveleteket is.

13. Értékelés

- a) A Bizottság utólagos értékelő jelentéseket nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, értékelve a legutóbb lezárt makroszintű pénzügyi támogatási műveletek eredményeit és hatékonyságát, valamint azt, hogy ezek milyen mértékben járultak hozzá a támogatás céljainak megvalósításához.
 - b) A Bizottság rendszeresen és legalább négyévente értékeli a makroszintű pénzügyi támogatásra vonatkozó rendelkezéseket, és megküldi az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a makroszintű pénzügyi támogatások részletes áttekintését. Az értékelés célja annak megállapítása, hogy teljesülnek-e a makroszintű pénzügyi támogatások célkitűzései, hogy továbbra is teljesülnek-e az makroszintű pénzügyi támogatás feltételei, köztük a 7. pont c) alpontjában említett összeghatár, valamint hogy a Bizottság képes legyen ajánlásokat megfogalmazni a jövőbeni műveletek javítása érdekében. Értékelésében a Bizottságnak minősítenie kell minősíti a makroszintű pénzügyi támogatás nyújtása kapcsán az európai és multilaterális pénzügyi intézményekkel folytatott együttműködést is.
-